EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.10.2021
COM(2021) 606 final

2021/0314 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Latvialle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 muuttamisesta

PERUSTELUT

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun direktiivin 2006/112/EY[1], jäljempänä ’alv-direktiivi’, 395 artiklan 1 kohdan mukaan neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltiolle luvan ottaa käyttöön mainitun direktiivin säännöksistä poikkeavia erityistoimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tietyntyyppisten veropetosten taikka veron kiertämisen estämiseksi.

Latvia pyysi komissiossa 21. huhtikuuta 2021 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä lupaa jatkaa toimenpidettä, jolla poiketaan tiettyjen henkilöautojen, jotka eivät ole kokonaan yrityskäytössä, tuotantopanoksiin sisältyvään arvonlisäveroon liittyvien menojen vähennysoikeutta koskevista yleisistä periaatteista. Latvia toimitti yhdessä jatkamista koskevan pyynnön kanssa kertomuksen, johon sisältyy vähennysoikeuden rajoittamiseksi suunnitellun prosenttiosuuden uudelleentarkastelu.

Komissio antoi alv-direktiivin 395 artiklan 2 kohdan mukaisesti Latvian pyynnön tiedoksi muille jäsenvaltioille 10. kesäkuuta 2021 päivätyllä kirjeellä. Komissio ilmoitti Latvialle 14. kesäkuuta 2021 päivätyllä kirjeellä saaneensa kaikki hakemuksen arviointia varten tarvittavat tiedot.

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Alv-direktiivin 168 ja 168 a artiklassa säädetään, että verovelvollisella on oikeus vähentää arvonlisävero, joka kannetaan verovelvollisen verollisia liiketoimia varten tehdyistä hankinnoista. Alv-direktiivin 26 artiklan 1 kohdan a alakohta sisältää vaatimuksen, jonka mukaan arvonlisäveroa on suoritettava, kun yrityksen liikeomaisuuteen kuuluva tavara otetaan verovelvollisen omaan tai henkilöstönsä yksityiseen käyttöön taikka yleisesti ottaen muuhun kuin yrityksen varsinaisiin tarkoituksiin kuuluvaan käyttöön, jos tavara on oikeuttanut arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen. Järjestelmä antaa mahdollisuuden periä takaisin verovelvollisen alun perin vähentämä arvonlisävero, kun on kyse yksityiskäyttöön otetuista tavaroista.

Henkilöautojen tapauksessa tätä järjestelmää on vaikea soveltaa erityisesti siksi, että yksityis- ja yrityskäyttöä on vaikea erottaa toisistaan. Jos ajoneuvon käytöstä pidetään kirjaa, kirjattujen tietojen ylläpidosta ja tarkastamisesta aiheutuu lisärasitteita sekä asianomaiselle yritykselle että viranomaisille.

Jäsenvaltiot voivat alv-direktiivin 395 artiklan nojalla soveltaa alv-direktiivin säännöksistä poikkeavia toimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tietyntyyppisten veropetosten taikka veron kiertämisen estämiseksi, jos neuvosto antaa niille tähän luvan.

Latvialla on tällä hetkellä neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429[2] nojalla lupa rajoittaa tiettyjen henkilöautojen ostamisesta, liisauksesta, yhteisöhankinnasta ja tuonnista maksetun arvonlisäveron sekä tällaisten autojen huoltoon, korjaukseen ja polttoaineeseen liittyvien kustannusten vähennysoikeus 50 prosenttiin, jos kyseiset henkilöautot eivät ole kokonaan yrityskäytössä. Tällä erityistoimenpiteellä myös vapautetaan verovelvolliset velvollisuudesta kohdella tällaisten henkilöautojen muuta kuin yrityskäyttöä palvelujen suorituksena. Erityistoimenpidettä sovelletaan henkilöautoihin, joiden suurin sallittu massa on

[1] EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/2429, annettu 10 päivänä joulukuuta 2015, Latvialle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide (EUVL L 334, 22.12.2015, s. 15–17).

enintään 3 500 kilogrammaa ja joissa on enintään kahdeksan istuinta kuljettajan istuimen lisäksi. Vähennysoikeuteen sovellettavan rajoituksen ulkopuolelle jätetään tiettyyn erityistoimintaan käytettävät henkilöautot, joihin sovelletaan tavanomaisia sääntöjä. Näitä ovat jälleenmyyntiä, vuokrausta tai liisausta varten ostetut autot, matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen käytettävät autot (esim. taksit), ajo-opetuksessa käytettävät autot, vartiointi- tai pelastustehtävissä käytettävät autot ja autokaupassa esittelyajoneuvoina käytettävät autot. Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 voimassaoloa jatkettiin 31. päivään joulukuuta 2021 asti neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2018/1921[3].

Latvian esittämä pyyntö erityistoimenpiteen voimassaolon uudesta jatkamisesta perustuu samoihin syihin kuin aiemmat pyynnöt. Pyynnön mukana toimitettiin neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429, 6 artiklan 2 kohdan mukainen kertomus, joka sisältää vähennysoikeuteen sovellettavaa prosenttiosuutta koskevan uudelleentarkastelun. Latvia katsoo, että erityistoimenpiteen soveltamisen edellytykset pätevät edelleen ja että sovellettu 50 prosentin raja on yhä asianmukainen.

Latvia vahvistaa, että erityistoimenpide mahdollistaa veronmaksajien ja verohallinnon hallinnollisten rasitteiden keventämisen ja vähentää arvonlisäveropetoksia, jotka olisivat seurausta liiketoimintaan liittyvien matkojen väärästä kirjaamisesta ja virheellisesti täytetyistä alv-ilmoituksista. Latvian toimittamien tietojen mukaan mikroyritysten ja pk-yritysten osuus taloudellisesti aktiivisista yrityksistä oli vuonna 2019 lähes 99,7 prosenttia, mikä hankaloittaa veroviranomaisten työtä henkilöautojen yritys- ja yksityiskäytön tarkistamisessa. Elinkeinonharjoittajien, joilla oli yksi tai kaksi henkilöautoa, kokonaismäärä Latviassa 1. tammikuuta 2021 oli 21 739 eli 82 prosenttia kaikista rekisteröidyistä elinkeinonharjoittajista, jotka rekisteröivät henkilöautoja. Koska 99,7 prosenttia kaikista toiminnanharjoittajista on mikroyrityksiä ja pk-yrityksiä, Latvia katsoo, että suurinta osaa henkilöautoista käytetään yksityistarkoituksiin. Toimitettujen tietojen mukaan 87,6:ta prosenttia kaikista rekisteröidyille elinkeinonharjoittajille kuuluvista henkilöautoista käytettiin vuonna 2020 paitsi yritys- myös yksityistarkoituksiin.

Koska erityistoimenpiteellä on myönteinen vaikutus veronmaksajien ja veroviranomaisten hallinnollisiin rasitteisiin, ehdotetaan toimenpiteen soveltamisen jatkamista rajoitetun ajan 31. joulukuuta 2024 asti. Mahdolliseen voimassaolon jatkamista koskevaan pyyntöön olisi liitettävä kertomus, joka sisältää uudelleenarvioinnin sovellettavasta prosenttiosuudesta ja joka olisi toimitettava komissiolle viimeistään 31. maaliskuuta 2024.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Samanlaisia vähennysoikeutta koskevia poikkeuksia on myönnetty muille jäsenvaltioille (Virolle[4], Unkarille[5], Kroatialle[6], Puolalle[7], Italialle[8] ja Romanialle[9]).

---

3 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1921, annettu 4 päivänä joulukuuta 2018, Latvialle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 muuttamisesta (EUVL L 311, 7.12.2018, s. 36–37).

4 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/1854, annettu 10 päivänä lokakuuta 2017, Viron tasavallalle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta sekä 168 ja 168 a artiklasta poikkeava toimenpide annetun täytäntöönpanopäätöksen 2014/797/EU muuttamisesta (EUVL L 265, 14.10.2017, s. 17–18).

5 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1493, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, Unkarille annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin

Alv-direktiivin 176 artiklassa säädetään, että neuvosto päättää, mitkä kustannukset eivät oikeuta arvonlisäveron vähentämiseen. Ennen kuin neuvosto on päättänyt asiasta, jäsenvaltiot saavat mainitun artiklan nojalla jatkaa 1. tammikuuta 1979 voimassa olleiden poikkeusten soveltamista. Sen vuoksi voimaan on jäänyt useita säännöksiä, joilla rajoitetaan henkilöautoihin liittyvää arvonlisäveron vähennysoikeutta.

Sen estämättä, mitä vähennysoikeusrajoituksen piiriin kuuluvien menojen luokkia koskevien sääntöjen vahvistamisesta tehdyissä aiemmissa aloitteissa esitetään[10], tällainen poikkeus on asianmukainen siihen asti, kun nämä säännöt on yhdenmukaistettu EU:n tasolla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Alv-direktiivin 395 artikla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Koska ehdotuksen perustana on alv-direktiivin säännös, toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

• Suhteellisuusperiaate

Päätös koskee jäsenvaltiolle sen omasta pyynnöstä annettavaa lupaa, eikä siihen liity velvollisuuksia.

Koska poikkeuksen soveltamisala on rajallinen, erityistoimenpide on oikeassa suhteessa tavoitteeseen nähden eli siihen, että tarkoituksena on yksinkertaistaa arvonlisäveron kantoa ja estää tietyntyyppisiä veropetoksia tai veronkiertoa. Erityisesti koska yritykset voivat ilmoittaa verovelvollisuutensa liian alhaiseksi ja koska kilometrimäärien tarkastaminen on vaivalloista veroviranomaisille, mainittu 50 prosentin rajoitus yksinkertaistaisi arvonlisäveron kantamista ja estäisi muun muassa epäasianmukaiseen kirjanpitoon tai virheellisesti täytettyihin alv-ilmoituksiin perustuvat veropetokset.

• Toimintatavan valinta

Ehdotettu sääntelytapa: neuvoston täytäntöönpanopäätös.

2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta sekä 168 ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide (EUVL L 252, 8.10.2018, s. 44–46).

6 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1994, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, luvan antamisesta Kroatialle ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta sekä 168 artiklasta poikkeava erityistoimenpide (EUVL L 320, 17.12.2018, s. 35–37).

7 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/1594, annettu 24 päivänä syyskuuta 2019, luvan antamisesta Puolan tasavallalle ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ja 168 artiklasta poikkeavia toimenpiteitä annetun täytäntöönpanopäätöksen 2013/805/EU muuttamisesta (EUVL L 248, 27.9.2019, s. 71–72).

8 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/2138, annettu 5 päivänä joulukuuta 2019, luvan antamisesta Italian tasavallalle soveltaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ja 168 artiklasta poikkeavia toimenpiteitä tehdyn päätöksen 2007/441/EY muuttamisesta (EUVL L 324, 13.12.2019, s. 7–8).

9 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1262, annettu 4 päivänä syyskuuta 2020, luvan antamisesta Romanialle soveltaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ja 168 artiklasta poikkeavia toimenpiteitä annetun täytäntöönpanopäätöksen 2012/232/EU muuttamisesta (EUVL L 296, 10.9.2020, s. 6).

10 KOM(2004) 728 lopullinen – ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta arvonlisäverovelvoitteiden yksinkertaistamiseksi (EUVL C 24, 29.1.2005, s. 10), joka peruttiin 21. toukokuuta 2014 (EUVL C 153, 21.5.2014, s. 3).

Alv-direktiivin 395 artiklan mukaan yhteisistä alv-säännöksistä voidaan poiketa vain, jos neuvosto antaa siihen luvan komission ehdotuksesta tekemällään yksimielisellä päätöksellä. Neuvoston täytäntöönpanopäätös on parhaiten soveltuva sääntelytapa, koska se voidaan osoittaa yksittäiselle jäsenvaltiolle.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tämä ehdotus perustuu Latvian esittämään pyyntöön ja koskee ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö ei ole ollut tarpeen.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa veronkantoa. Tätä varten poistetaan verovelvollisilta tarve pitää kirjaa tiettyjen henkilöautojen yksityiskäytöstä. Samalla tavoitteena on myös estää virheelliseen kirjanpitoon perustuvat alv-petokset. Ehdotus voi siksi vaikuttaa myönteisesti sekä yrityksiin että veroviranomaisiin. Latvia on pitänyt tätä ratkaisua sopivana toimenpiteenä, ja se on rinnastettavissa muihin aiempiin ja nykyisiin poikkeuksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei vaikuta kielteisesti arvonlisäverosta saataviin unionin omiin varoihin.

5. LISÄTIEDOT

Ehdotuksen soveltamisaika on rajoitettu, ja ehdotus sisältää raukeamislausekkeen, jonka mukaan poikkeuksen voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2024.

Jos Latvia haluaa jatkaa erityistoimenpiteen soveltamista vielä vuoden 2024 jälkeen, komissiolle olisi viimeistään 31. maaliskuuta 2024 toimitettava voimassaolon jatkamista koskevan pyynnön ohella kertomus, johon sisältyy sovellettavaa prosenttiosuutta koskeva uudelleentarkastelu.

2021/0314 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Latvialle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY[1] ja erityisesti sen 395 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Direktiivin 2006/112/EY 168 ja 168 a artiklassa vahvistetaan verovelvollisen oikeus vähentää arvonlisävero (alv), joka kannetaan verovelvollisen verollisia liiketoimiaan varten vastaanottamien tavaroiden luovutuksista ja palvelujen suorituksista. Mainitun direktiivin 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla vastikkeellisiin palveluihin rinnastetaan yrityksen liikeomaisuuteen kuuluvan tavaran ottaminen verovelvollisen omaan tai henkilöstönsä yksityiseen käyttöön taikka yleisesti ottaen muuhun kuin yrityksen varsinaisiin tarkoituksiin kuuluvaan käyttöön.

(2) Latvialle annettiin neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2015/2429[2] lupa rajoittaa 31 päivään joulukuuta 2018 asti alv:n vähennysoikeus 50 prosenttiin sellaisten henkilöautojen ostamisen, liisauksen, yhteisöhankinnan ja tuonnin osalta, joiden suurin sallittu paino on enintään 3 500 kilogrammaa ja joissa on enintään kahdeksan istuinta kuljettajan istuimen lisäksi, sekä tällaisten henkilöautojen huoltoon, korjaukseen ja polttoaineeseen liittyvien kustannusten osalta. Tällä luvalla myös vapautetaan verovelvolliset velvollisuudesta kohdella tällaisten henkilöautojen muuta kuin yrityskäyttöä palvelujen suorituksena.

(3) Täytäntöönpanopäätöksen 2015/2429 voimassaoloa jatkettiin 31 päivään joulukuuta 2021 neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2018/1921[3].

---

[1] EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/2429, annettu 10 päivänä joulukuuta 2015, Latvialle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide (EUVL L 334, 22.12.2015, s. 15).

[3] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1921, annettu 4 päivänä joulukuuta 2018, Latvialle annettavasta luvasta ottaa käyttöön yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeava erityistoimenpide annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 muuttamisesta (EUVL L 311, 7.12.2018, s. 36).

(4) Latvia toimitti 21 päivänä huhtikuuta 2021 päivätyllä kirjeellä komissiolle pyynnön saada jatkaa direktiivin 2006/112/EY 26 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, 168 artiklasta ja 168 a artiklasta poikkeavan erityistoimenpiteen soveltamista rajoittaakseen oikeutta vähentää alv sellaisten henkilöautojen kustannuksista, jotka eivät ole kokonaan yrityskäytössä, jäljempänä ’pyyntö’.

(5) Komissio antoi direktiivin 2006/112/EY 395 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti pyynnön tiedoksi muille jäsenvaltioille 10 päivänä kesäkuuta 2021 päivätyillä kirjeillä. Komissio ilmoitti Latvialle 14 päivänä kesäkuuta 2021 päivätyllä kirjeellä saaneensa kaikki pyynnön arviointia varten tarpeellisina pitämänsä tiedot.

(6) Kuten täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 6 artiklan 2 kohdassa vaaditaan, Latvia toimitti kertomuksen, johon sisältyi arvonlisäverovähennykselle vahvistetun prosenttiosuuden uudelleentarkastelu. Latvia katsoo, että 50 prosentin rajoitus on nykyisin saatavilla olevien tietojen eli verotarkastuksista saatujen kokemusten ja henkilöautojen yksityiskäyttöä koskevien tilastotietojen perusteella edelleen perusteltu ja asianmukainen.

(7) Koska erityistoimenpiteellä on myönteinen vaikutus verovelvollisten ja veroviranomaisten hallinnollisiin rasitteisiin, Latvialle olisi annettava lupa jatkaa toimenpiteen soveltamista.

(8) Erityistoimenpiteen voimassaolon jatko olisi rajoitettava ajallisesti, jotta voidaan arvioida sen vaikuttavuus ja prosenttimäärän asianmukaisuus.

(9) Jos Latvia katsoo, että erityistoimenpiteen jatkaminen on tarpeen vielä vuoden 2024 jälkeen, sen olisi toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2024 kertomus, joka sisältää sovellettavaa prosenttiosuutta koskevan uudelleentarkastelun, sekä voimassaolon jatkamista koskeva pyyntö.

(10) Erityistoimenpiteellä on vain vähäinen vaikutus lopullisessa kulutusvaiheessa kannettavien verotulojen kokonaismäärään, eikä se vaikuta kielteisesti arvonlisäverosta kertyviin unionin omiin varoihin.

(11) Sen vuoksi täytäntöönpanopäätöstä (EU) 2015/2429 olisi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Korvataan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2015/2429 6 artikla seuraavasti:

”*6 artikla*

1. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016. Sen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2024.

2. Tässä päätöksessä annetun luvan voimassaolon jatkamista koskeva pyyntö on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2024, ja siihen on liitettävä kertomus, joka sisältää uudelleenarvioinnin 1 artiklassa säädetystä prosenttiosuudesta.”

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Latvian tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja